

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan sredi, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstrijsko-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kakor poštnina znaša.

Za ožnana plačnje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se ožnani jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr. če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. Uredništvo in upravnništvo je v Rudolfa Kirbiša hiši, „Gledališka stolba“.

Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, ožnana, t. j. vse administrativne stvari.

Gladstone prevarjen.

Volitve v spodnjo zbornico v Veliki Britaniji in na Irskem so skoro pri kraju. Do včeraj je bilo voljenih 648 poslancev, tako da izid ni znan le še za 22 velitev. Že sedaj je torej dana podoba prihodnjega angleškega parlamenta in dognana istina je, da predloge Gladstoneove za „Home-rule“, katere je bila prevzela spodnja zbornica dne 8. in 9. junija, zavrgli so z veliko večino tudi volilci, katerim je bil Gladstone sodbo prepustil. Vlada Gladstoneova bode torej najbrže se umakniti morala. Poslancev, ki so glasovali proti home-rule-bill, je bilo 341, a sedaj je njenih protivnikov izvoljenih 387, in sicer je mej temi konservativcev 313, liberalcev pa, takozvanih unijonistov, 74. Pristašev Gladstonevih je dosedaj 179, a Parnellovcev je 82. Absolutne večine tedaj nema nobena stranka in spodnja zbornica bode po novih volitvah, kar se dostaje absolutne večine, takšna, kakor je poprej bila. Razlikovala pa se bode s tem, da je zadnjih volitvah v jeseni liberalna stranka, ki je bila še zlozna, imela ravno polovico vseh mandatov in se je Gladstone moral naslanjati na Parnellovce, da je odrinil stranko konservativnega Salisburyja, — da pa bodo odslej skoro v istej moči Tories, katerim se bode treba zvezati s skupino liberalcev, ki se je bila v tem času napravila proti voditelju Gladstonu.

Da bode konec tega volitvenega boja na Angleškem tak, tega ni nihče mislil. Gladstone je bil storil nekoliko pota okoli volilcev in narod ga je povsodi na vnanje s toliko prijaznostjo odlikoval, da so tudi protivniki Gladstonovi priznali nepremeno moč duhovitega moža in ga seveda tudi zavidali s svojega pristranskega stališča. V političnih krogih se je mislilo, da bode Gladstone nekaj glasov izgubil po mestih, da pa zato na novo dobi nekaj svojih poslancev od selskih okrajev angleških in s Škotskega ter Waleskega. To pa se ni potrdilo. Ostalo je sicer „velikemu starčku“ zvesto Škotsko in Walesko, ker tu prodira duh Gladstoneove pravičnosti in liberalnosti, a prav v Angliji neso le mesta ostala proti Gladstonu, nego ta pot ga je zatajila velika večina selskih volišč. Mesta, ki drugod vzgajajo deblo liberalnih, napredoljubnih in socijalskih volilcev, in ko so tudi na Angleškem

do zadnjega časa bila trdnjava liberalizma, ta mesta so sedaj skoro tri črtine, London celo štiri petine svojih mandatov izročila protivnikom Gladstonea, prvega in pravega liberalca v najlepšem in najčistejšem pomenu besede. Kaj je volilce tako prenačil, bi se v poglavitem dalo določiti, ako-ravno so ti nagibi raznolični. Gladstone je pač mislil, ko se je sklical na volilce, da narod svoj pozna in da narod ta umeje njegovo politiko glede irskega vprašanja. „Grand old man“ se je varal. Njegove ideje neso našle pričakovane razsodnosti in treznega premišljevanja političnega. Občinstvo se je rajši dalo plašiti z agitacijskim sredstvom, da je angleška država v nevarnosti, če bi prišlo do home-rule. Strast, ki ima svoje vire v razni narodnosti in razni veri mej Angleži in Irce, ne bi mogla odobriti pravice, namenjene Ircem in da je ta strast živa postala, zato se je lahko skribelo. A sklicevalo se je tudi na gmotno stran, kar je osobite utise napravljalo na kmetске volilce. Protivniki home-ruli so davkoplačevalcem angleškim pravili, da Gladstone hoče z njihovimi žulji irskim „farmerjem“ kupiti posestva, so delavcem tovarniškim pravili, da bi uvedena home-rule na Irskem prouzročila splošnje zmešnjave, pa bi potem še več Ircev prišlo v Anglijo napotje delat angleškim delavcem; in selske volilce so hujskali proti Gladstonu s trditvami, da še samo za to ne morejo rešiti vprašanja na korist kmetskega stanu, ker je Gladstone spravil irsko vprašanje v prvo vrsto.

Po takih in enakih potih se je doseglo, da je Gladstone dobil odgovor, kakešnega bi ne bil pričakoval. Na radost sovražnikov njegovih, ki bivajo v Angliji in na kopnem Evrope, ki so ob enem sovražniki razvijanja v duhu svobode in pravice, pokazali so angleški volilci, da se o svojej večini ne ujemajo z osnovami, katere priporoča veliki državnik, da bi se irskemu rodu dala pravica, da bi tako Anglija zadobila notranji mir in s tem podstavo za krepkost in napredek. Tega ni obžalovati le z občega pravicoljubnega stališča, nego bilo bi to tudi na korist Anglije, da se je zgodilo po Gladstoneovej volji. In baš zato, ker je Gladstone sin svoje domovine, katerej je posvetil ves svoj dragoceni razum, mora ga boleti, da ga ne umejo rojaki. Ne to, da je užaljeno njegovo osobno prepri-

čanje, nego greni mu starost spoznanje, da protivniki njegovi ne vidijo, ali vsaj tako, kakor on, ne vidijo nevarnosti, ki se je iz irskega gibanja zajedla v koren angleške države. Gladstonovi protivniki imajo sedaj večino naroda za sabo, imajo pa tudi irsko vprašanje pred sabo. Le-to je bil začel reševati Gladstone s svojimi znanimi predlogi in če tudi ti predlogi neso mogli uzadovoljiti vseh irskih domoljubov, bili so vendar taki, da so pomirili irsko urenje, ker se je z njimi za Irce prikazala zarija boljše bodočnosti. Po zadnjih volitvah vidi „zeleni otok“, da se Anglija postavlja na stran tistih, ki ne marajo sprave s podjarmljenim, a sedaj vzbujenim ter svoje pravice do smrti zahtevajočim narodom. To bode vzbudilo nove strasti na Irskem in porodile se bodo nove težave za Anglijo. Nepokojno irsko vprašanje se ne da drugače upokojiti, kakor v duhu politike, ki jo je zasnoval in tako zlatoustno priporočal Gladstone v svojem pravem liberalizmu. Če se sedaj zameta ta politika, zameta se dobra in pravična stvar, zameta se korist in boljše bodočnost angleške države. Da bi se to zgodilo, ni mislil od svojih rojakov „grand old man“. Njegova prevara, je prevara angleška. Rano ali kasno bode prišlo na Gladstoneove besede, na Gladstoneovo home-rule-bill nazaj, če prej ne, to gotovo tedaj, ko za Anglijo druge rešitve ne bo in ko bode greh Gladstonovih protivnikov imel svoje očitne pogibeljne posledice. A čast angleških državnikov bode tedaj že zapravljen in poznejši rod se bode mlo oziral na tistega, ki jo je bil poskusil o pravem času rešiti. To je — prevarjeni gospod Gladstone.

Nemški konservativci in Slovani.

Nemški konservativci se zlasti letos pritožujejo, da konservatizem pojemlje v Avstriji od leta do bolj in bolj; toliko silneje pa da rase moč liberalizma. Sami sebi očitajo, da so premlačni za konservativna vprašanja, potem da neso zvezani in nikakor ne organizovani, kakor bi to zahtevale njih potrebe in težnje. Ali nezadovoljni so tudi s Slovani, katerim podtikajo, da hočejo jedino žrtev od njih, ne da bi enakomerno Slovani povračali podporo, ki jo jim dele konservativci z nemške strani.

Isto tako pa se tudi Slovani pritožujejo, da jih konservativci podpirajo veliko premalo nasproti

LISTEK.

Tri slike.

(Ruski spisal I. S. Turgenev, prevel Osamčlec.)

(Dalje.)

— Kaj to pomeni? zagrmel je. Judič je molčal.
— Ali si ti ukradl te novce?
— Nikakor ne.
— Torej je nekdo ključ od tebe vzel?
— Jaz nisem dal nikomur ključa.
— Nikomur? In če nikomur — tako si ti tat. Priznaj!
— Jaz nisem tat, Ivan Andrejevič.
— Od kod pa so se vzele te črepinje, hudič te vzemi! Torej ti me goljufaš? zadnjikrat ti rečem — priznaj!
Judič povesil je glavo ter prekrižal roki na hrbtu.
— Ej ljudje! zaklical je Ivan Andrejevič z zamolklim glasom.
— Kaj? mene . . . kaznovati? zašepetal je Judič.

— Da, tebe, v čem pa si ti boljši od drugih? Ti tat! No, Judič! od tebe nisem pričakoval takega sleparstva!

— Osivel sem v vaši službi, Ivan Andrejevič, spregovoril jo Judič s silo.

— Kaj so meni mari tvoji sivi lasje! Hudič naj te vzame s tvojo službo.

Ljudje so ustopili.

— Primate ga, pa dobro!

Ivanu Andrejeviču so ustne pobledele in zatrepetale. Hodil je po sobi kakor divja zver v ozki kletki.

Ljudje se niso upali izpolniti njegove zapovedi.

— No, kaj stojite, Kamovi otroci? Ali naj ga jaz sam zgrabim, ka-li?

Judič stopil je k dverim . . .

— Stojte! zakričal je Ivan Andrejevič. — Judič, zadnjikrat ti rečem, prosim te, Judič, priznaj!

— Ne morem! zastokal je Judič.

— Torej ga zgrabite, starega priliznjenca . . . Usmrtite ga! Na mojo glavo! zakričal je razlučeni stavec.

Najedenkrat so se odprla vrata in Vasilij je

ustopil. Bil je malone še bledejši nego oče, roki sta se tresli, vrhna ustnica se je privzdignila ter odkrila vrsto belih in ravnih zob.

— Jaz sem kriv, dejal je s tihim a trdim glasom. — Jaz vzel sem te novce!

Ljudje so obstali.

— Ti! Kaj? ti Vaska! brez dovoljenja Judičevega?

— Ne! dejal je Judič: — z mojim soglasjem. Jaz sam dal sem ključ Vasiliju Ivanoviču. Dragi Vasilij Ivanovič, čemu ste se izvolili vznemirjati?

— Torej lej, kdo je tat! zakričal je Ivan Andrejevič. — Hvala Vasilij, hvala! Tebe, Judič, vender vsejedno ne pomilujem. Čemu mi nisi takoj vsega priznal? Ej, vi? Kaj ste začeli? ali že ne priznavate moje oblasti? S taboj pa se pomirjam, golobček! pribavil je, obrnivši se k Vasiliju.

Ljudje so zopet zgrabili Judiča.

— Ne trgajte ga! zašepetal je Vasilij mej zobmi. — Služabniki ga niso poslušali. — Nazaj! zakričal je ter se zagnal mej nje . . . Umaknili so se.

— A! punt! zastokal je Ivan Andrejevič ter privzdignivši palico, šel nad sina. (Dalje prih.)

zahtevam, katere stavljajo konservativci do njih. Tu in tam je v pritožbah nekaj resničnega; da pa nemški konservativci in Slovani ne ugajajo popolnem drug drugemu, prihaja največ od tod, ker so si nejasni v svojih programih. Konservativci sami ne vedo, do katere meje bi privoščili Slovanom narodno enakopravnost. Videti je, kakor da bi bili konservativci preskopi, in kakor bi se ne mogli postaviti na pravo stališče jednake pravice, dasi načelno enakopravnost povsod poudarjajo. „Enakopravnost pod nemškim vodstvom“ je tudi njim na srci; „enakopravnost v šoli in v uradu“ tudi dovoljujejo, ne da bi se zmenili za druge potrebe narodne samostojnosti. „Zgodovinsko indvidualnost“ pojedinih narodov je treba varovati — tak glas je tudi slišati iz njih srede.

Nasproti pravičnosti, ki se v teh in enakih mejah poudarja, je pa nekako čudno slišati, kako očitajo konservativni listi „nenasitljivost Čehom“, dasi ravno tam ponujajo po drugi strani neomejeno priznanje češke krone. Jednako čudno se glasi izraz veselja, da se na pr. te dni imenoval c. kr. uradnik za trgovskega ministra, češ, da je bilo slovanskih ministrov doslej itak „preobilo“ mej člani Taaffejeve vlade! In tak glas prihaja od jednega najresniših konservativnih listov!

Nemški konservativci pripoznavajo, da so sami preslabi, da bi sploh kaj dosegli v sedanjem položaji, ko bi se ne opirali na Slovane. Oni vidijo, da jih je premalo nasproti nemškim liberalcem, od katerih ne pričakujejo ničesar, ko bi se jim poslednji še toliko dobikali. Izdatne pomoči se nadejajo jedino od Slovanov, o katerih se ve, da ne taje, da so na pr. Slovenci in Poljaki, pa skoro brezizjemno tudi Čehi na katoliškem stališču.

Ali tudi tu so konservativci nejedini glede na čas izvršbe raznih točk. Nekateri so spoznali, da bi bilo treba najprej zadovoljiti Slovane z rešitvijo narodnostnega vprašanja; drugi pa menijo, da bi se gospodarske točke reševale poprej. Poslednji se malo ozirajo na potrebe Slovanov in menijo celo, da bi se dala osnovati velika konservativna stranka iz življenj vseh narodov, zastopanih v državnem zboru. Ta stranka je v največji in isti zmoti, kakor vlada Taaffejeva, ki se ni takoj ob začetku odločno postavila na to, da bi se rešilo narodnostno vprašanje na prvem mestu. Gospodarske točke so se reševale že 7 let zaporedoma, a vidimo, do katere stopinje se je mir napravil.

Velik del nemških konservativcev je jedro prezrl. Liberalizem se širi in krepi v raznih državah pod raznimi oblikami; v Avstriji je dobil liberalizem poslednjih dvajset let največjo pomoč v narodnostnem vprašanju. Tu je dobil ob enem značaj sile ali gospodstva še v posebnem pomenu, da namreč pomaga strahovati gospodujočim narodom vse druge narode! Tu se druži liberalizem z narodnim gospodstvom; tlačeni narodi so konservativni, gospodujči pa liberalni; kakor naravno, se je pridružilo k gospodstvu ali liberalstvu tudi vse židovstvo.

Izsesejoči liberalizem, ki je v bistvu povsod jednak, prekriva svojo brutalnost v Avstriji s plaščen narodnosti. Ker gospodujejo tostran in onostran Litave pojedini narodi nad drugimi, je možno liberalizmu izhajati v vsem cesarstvu s plaščem narodnjaštva. Izmozgavanje — to je glavni namen; sredstvo je narodnost. Ker je možno gospodujočim narodom pokazati skoro povsod zmagajočo nadsilo, je tudi lahko opirati se skoro v vseh slučajih na narodnost. „Narodnost tako zahteva“ — s tem stavkom se opravičujejo vsa liberalna dejstva. Redki so slučajji, kjer bi ne pomagal plašč narodnosti prekrivati moči nadsile; jedino ob takih prilikah se zagovarjajo taki čini z „liberalnostjo.“

Liberalizem ima torej v Avstriji svojo moč v gospodstvu nekih narodov nad drugimi narodi. Nikdar bi se ne bil tukaj liberalizem okrepil tako, ko bi se bilo rešilo narodnostno vprašanje že od začetka ustavne dobe, torej pred dualizmom. Pa zgubil bi veliko svoje moči, tudi ko bi se izvršila narodna enakopravnost samo v jedni državni polovici, tedaj n. pr. v Cislitaviji. Zdaj se vzdržujejo gospodujoči narodi s podporo tlačnega liberalstva; gospodujoči narodi pozabljajo, da s tem trpe tudi oni sami, in posledice tega neopravičenega gospodstva se pokažejo z vso nevarnostjo še le pozneje.

Obe polovici cesarstva gazita v neizmerne dolge vsled sedanjega dualističnega sistema. Ta dolg se napravlja pri mobilnem kapitalu, h kateremu pripada konečno tudi kapital velike industrije. Ta premakljivi kapital je pa premakljiv tudi v tem

pomenu, da se premika iz jedne države v drugo, in da brezsrčno zapusti izmozgano državo, kedar ji preti nevarnost. In kdo ostane državi zvest ob takih krizah! Kmet, zemljiščni posestnik, v obče poljedelec. Kdo pa je v Avstriji poljedelec? Slovan in pa nemški konservativni element. Ta dva življa sta oba jednako konservativna in imata torej nasproti premičnemu kapitalu jednake borbe, jednake potrebe, da se brani, samo da Slovanu se je poleg vsega tega še boriti tudi za narodno enakopravnost in sploh za narodni obstoj.

Ako torej Slovan zdaj zanemari svojo nalogo, ki je jednaka z nalogo nemških konservativcev, so krivi temu narodni boji, in so krivi kolikor toliko tudi nemški konservativci, da premalo teže na odločno rešitev narodnostnega vprašanja glede na Slovane. Hitro, ko prenehajo narodnostni boji, ko pridobijo Slovani dovolj poroštev za narodni obstoj, bodo imeli tudi sedaj za narodnost upreženih močij na razpolaganje za vsopredne in skupne borbe nasproti liberalizmu. Pa ne samo to; z rešitvijo narodnostnega vprašanja itak sama po sebi odpade bolj ali manj tudi moč liberalizma. Kakor ima zdaj ta svojo moč v gospodstvu narodov nad narodi, tako odpade s tem gospodstvom tudi podpora liberalizmu.

V interesu konservativizma nemškega in po naravi in stanu itak konservativnih Slovanov je tedaj, da oba ta življa pred vsem drugim silita na to, da se izvrši po ustavi zagotovljena enakopravnost nasproti slovanskim narodnostim. Pred to izvršbo ne pride konservativizem do moči, ki mu pristaja v Avstriji. Nemški konservativci naj si zapomnijo dobro koneks ali zvezo navedenih faktorjev. Od izvršbe enakopravnosti je zavisno okrepljenje konservativizma; za prvo je treba delati skupaj konservativnim Nemcem, kakor Slovanom; za konservativizem se postavi potem oba skupno na noge, in ker je v Slovanih velika moč sama na sebi, okrepi potem tudi konservativna moč v obče v Avstriji. Taka moč ne bo na srečo samo dotičnim narodom, ampak tudi cesarstvu, da si zopet opomore tudi v državnem gospodarstvu. Torej naj prej narodna enakopravnost, potem združenje vsega nemškega in slovanskega poljedelstva o konservativizmu.

F. Podgornik.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 17. julija

Deželni zbor **tirolski** sklican je le v izredno zasedanja, namreč da se samo posvetuje in ukrepa o regulovanju reke Adiče. Zborovanje bode torej kratko.

Generala Janskega afera in neredi v Pešti ne bodo ostali brez nasledkov. Kakor je znano, je tedaj deželni poveljnik baron Edelsheim-Gyulai nekako odobral postopanje **ogerske** vlade. To pa nekaterim višjim krogom ni bilo po volji. Nasledek tega je, da baron Edelsheim-Gyulai ni mogel več ostati na svojem mestu, ter je sedaj uložil prošnjo za upokojenje. Njegov naslednik bode nekda general, nadzornik konjištva grof Pejačević.

Vnanje države.

Posvetovanja **srbske** skupščine so jako burna. Točnih poročil seveda ni, ker policija pazi, da vse nepostavnosti ne pridejo mej svet. V Niš ne sme niko, če prej ne dobi dovoljenja od policije. Onim poslancem, katere so bili iztirali iz Niša, policija ni hotela doma dati potnih listov. V Niš so jih pripeljali skrite v senenih vozovih. Petdeset najveljavnejših meščanov iz Semendrije se je telegrafično pritožilo proti volitvi vladnega kandidata in prosilo, da se volitev zavrne, ker je policija pri volitvi pritiskala. Verifikacijski odsek zbornice se seveda ne ozira na take pritožbe, ker so v njem samo vladni pristaši, ampak samo preudarja, kako bi se dalo ovreči več opozicijskih volitev. Opozicijski poslanci mislijo interpelovati vlado, zakaj so oblastva prodala posestva, ki so bila konfiskovana vsled poslednjega ustanka, katera bi se bila imela vrniti prvotnim lastnikom, ker se je bila konfiskacija preklicala. Po deželi vlada zaradi prevelike samovoljnosti vladnih organov silna razburjenost. Jako verojetna so poročila ruskih listov iz Belega grada, da misli vlada v več okrajih proglašiti izjemno stanje. Te vesti se oficijalno sicer dementujejo, toda oporekanjem srbske vlade tako ni nič verjeti. Da se v vladnih krogih boje ustanka, vidi se iz raznih naredeb. Druge mesec bode se popisala vsa srbska brambena sila, in bode pri tem skušali poizvedeti vse pomanjkljivosti pri vojski in je odpraviti. Letos se bode nenavadno veliko rezervistov in brambovcov poklicalo k vajam. Uvoz smotnika v Srbijo je ostro prepovedan, ravno tako tudi prevoz.

Bolgarsko ministerstvo se ne bode nič premenilo do drugega zasedanja narodnega sebranja, pa tudi tedaj ne bodo ministerske premembe imele nobenega političnega pomena. Knez hoče obdržati Karavelova. — Na poslednjo noto turške vlade, v kateri je protestovala proti nekaterim odstavkom prestolnega govora in adrese, došel je že odgovor v Carigrad. Gadban efendi sporočil je namreč turški vladi, da mu je knez objavil, da se more ozirati na mišljenje naroda in zbornice sicer je pa sultanov udan vazal. Porta je zadovoljna s tem odgovorom. — Narodno sebranje je dovolilo, da vlada vzame 10 milijonov frankov pri banki na posodo, nadalje je dovolilo sebranje, da vlada izda posojilo 30 milijonov za grajenje železnic. 36 milijonov dovolilo se je za popolnjenje vojskinih potrebštin, ko bi le kedaj Bolgarija morala braniti svoje ozemlje, ker se jej od neke strani vedno preti. Ko se je sebranje o tem posvetovalo, je opozicija ostavila zbornico s protestom, ker te vojne priprave veljajo proti Rusiji. Bolgarska vlada je bila poskusila poslednji čas spraviti se z Rusijo, a brez uspeha. Ruska vlada se neče spustiti v nikake dogovore.

Turčija je dovolila ruskim torpedovkam prehod skozi Dordanele.

Grška vlada hoče kupiti dva monitorja in dve oklopnici srednje velikosti. Posebno si pa vlada prizadeva zboljšati vojsko. Osnovati hoče kadre za 80.000 mož močno vojsko, pomožiti strelske batalijone in topničarstvo. V Atenah so prepričani, da se kmalu izvrši kak prevrat v orijentu, in pripraviti se hočejo, da bode Grška takoj lahko aktivno vmes posegla.

Ruski listi menijo, da je Berolinski dogovor le še slepotija in opozarjajo rusko diplomatijo na to, da bi se ne ozirala več na one določbe tega dogovora, ki so jej škodljive. Če se druge vlasti ne brigajo za ta dogovor, čemu bi se Rusija. Treba ga je temeljito premeniti in čez to je sedaj morda ugoden. — Berolinska „Post“ piše, da nikogar ni moglo osupniti, če je Rusija odpravila svobodno pristanišče v Batumu. Že dolgo je Rusija popravljala in popolnovala Batumske utrdbe. Napravila je v tem mestu zaloge za veliko vojsko ter pomnožila baltijsko in črnomoško vojno brodovje. Samo letos bode dodelanih 26 vojnih ladij, mej njimi pet velikih oklopnih. Skoro vse so odmenjene za Črno morje. Za Spodnji Dunav naročila je pa Rusija v Švediji 10 parnikov za plitvo vodo po 140 konjskih sil in 30 velikih brodov, ki bodo služili za prevažanje. Nadalje se na severo- in jugozapadu gradé strategične železnice. Utrjenje Dubna v Volhinji je končano in strategično važna cesta mej Dubnom in Luckom je dodelana.

Dopisi.

Iz Kamnika 14. julija. (Volitve v občinski zastop. Križarska vojska proti nevernikom v Kamniku. Naša „konservativna stranka“. Po odstopu dr. Samca od županstva se neso mogli mestni očetje sporazumeti za njegovega naslednika in so si tako dolgo nagajali, da je deželna vlada občinski zastop razpustila in postavila občini komisarja. Komisar razpiše volitve. Začne se boj, kakoršnega še „stari ljudje“ ne pomnijo. Na jedni strani je stala klerikalna stranka, ki se rada konservativno imenuje, pod vodstvom g. dekana in njegovih cerkovnikov, na drugi strani pa stara narodna, tolerantna stranka, katera se neče uklanjati vsaki komandi. To stranko imenujejo klerikalci brezversko ali liberalno, saj je znano, da se pri nas vsak precej krsti za brezverca, kdor si upa imeti drugo mnenje, kakor kak cerkovnik ali mežnar, in kdor je sovražnik zdaj pri nas v modi stoječega farizejstva. Od te stranke so se odločili nekateri meščani iz nam neznanih vzrokov in so začeli marširati pod klerikalnim vodstvom, začeli so prav pridno v cerkev hoditi in se na take kraje v cerkvi postavljati, da jih je lahko vsakdo videl. Mej volilci tretjega razreda je bilo zapisanih mnogo volilcev iz sosednjih far. Cele tri tedne pred volitvijo so hodili stari in nevposvečeni aposteljini po hišah propovedovat proti brezvercem, žugaje, obljubovaje, obrekovaje in kar je družih taci umazanih volitvenih sredstev. Če kdo ni hotel pooblastila dati, naredili so ga sami; če volilke doma ni bilo, so jo sami podpisali, konservativne priče so se zato že našle, saj je šlo za „vero“. Na dan volitve zbirale so se čete od treh stranij za napad na brezverne Kamničane in čete volilcev so se pomikale iz Tujnic, Vranje peči in iz Mekinj proti Kamniku, kjer jim je bilo pripravljeno pečeno tele v krčmi „nebeškega očeta“ (Franca Prašnikerja). Ko so se tukaj navzeli duha za sveto vojsko, so šli na volišče, kjer so jih pričakovali matadorji „klerikalne stranke“ pod komando Johana Kecelna; zunaj pa so prežali pod Kecelnovo nekdanjo vlado izrejeni elementi, iz službe izpodeni nekdanji občini-

Dalje v prilogi.

ski služabniki, katerim je zopet zlata zarija zasvetila. K prav pridnim zganjačem sta se pridružila v novejši dobi še dva, katerih na tem mestu pozabiti bi bila škoda za katerikoli zgodovino Kamniško. Prvi je Jože Orel, trgovec s šivankami. Ta mož si je izprosil od prejšnjega župana potrdilo, da bi moral štacuno zapreti, ako ga pokličejo mej porotnike; on pa že ima zdaj doma svojega sina in je tri tedne neutrudljivo letal po mestu in zunaj mesta. Za „vero“ se sme tudi lagati, kaj ne? Drugi gospod priganjač je organist na Šutni, ki sliši na ime Jarnej Čenčič. Poleg te službe opravlja še službo učitelja na dekliški šoli in je celo ud okrajnega šolskega sveta, pri večih pojedinah je pa še v farovžu za lakaja, ki sklede na mizo nosi, kadar je „višja Kamniška gospoda“ tam na kosilu. Ker ta mož dolgo ni mogel najti klerikalnega peka, je pol ure šolo zamudil. Pa kaj to stori, če gre za vero! V dvorani pa se je vršilo glasovanje; neprenehoma je bila klerikalna stranka za nekaj glasov zadej, akoravno je gospod dekan od 8. ure zjutraj neprenehoma v dvorani stal in duše rešiti skušal iz rok brezverske stranke. V tem trenutku pride 7 delavcev iz tukajšnje cesarske praharne. Pred Johan Kecelnovo hišo je stal polkovnik artilerije g. Herrmann, zet našega Johana, in delavci so „fasali“ pri Kecelnu listke s kandidati. Da je armada brez kanonov na slabšem proti oni, ki ima kanone, uče že skušnje vojaške. Tako je prišlo, da je klerikalna in Kecelnova stranka zmagala v tretjem razredu za par glasov navzlic kompaktni duhovski in vojaški oblasti. Jeden „brezverec“ je dobil celo jednako število glasov z gosp. Grašekom, ker ni sam sebi dal glasu, pri srečkanji pa je izgubil. Znamenito pri tej veseli zmagi naših „konservativcev“ je to, da je Johan Kecel mej izvoljenimi. Dolgo, dolgo se jim je prilizoval, darila za cerkve dajal in druga „dobra dela“ doprinal, tako dolgo, da je ujel naše klerikalne politikarje, in zdaj!

Nič družega se ne govori, kakor da je po šestletnem spanji zopet iz groba ustal — vitez božjega groba Johan Kecel, župan Kamniški!

Iz Metlike 14. julija. (Šolske stvari.) V Metliki se je vsakdanja šola končala 14. julija slovesno s sveto mašo. Po sv. maši so se otroci zbrali v sobi 4. razreda v mestni hiši. Soba bila je okusno ozaljšana. Prišlo je na povabilo tudi obilo število odličnih Metličanov k slovesnemu sklepu šolskega leta. Najprej je g. nadučitelj v jako primernem govoru pozdravil otroke in jim naudajal ljubezen do Boga in do svetlega cesarja. Ginljivo je jemal slovo od onih, ki bodo šolo zapustili ter jim rekel resnico, da so bila šolska leta, najlepša leta v njih življenju. — Po končanem govoru zapeli so šolski otroci v občno priznanje. Po prestopu petji pa se je deklamovalo prav dobro, tako, da se je moralo priznanje dati otrokom in učiteljem. Ko je bilo nekoliko dečkov in deklic že oddeklamovalo, zaslišalo se je zopet lepo ubrano petje po dvorani. Za petjem se je zopet deklamovalo. Nastopali so dečki in deklice iz 4. razreda. Konec deklamacij je bil, da je neka deklica deklamovala tudi v jedino-zveličavni nemščini! Zakaj?! Nečemo temu odgovarjati; le toliko povemo, da lansko leto ni bilo nič nemškega in je bilo vendar vse pričujoče občinstvo zadovoljno. In letos se je ta nemška deklamacija toliko podala celej slovesnosti, kakor pest na oko, ako se hočemo nemškega izraza poslužiti. Zdelo se nam ni tudi to prav, da so le otroci iz Metlike in večidel iz boljih hiš deklamovali, ker vemo, da imajo sposobnost za to tudi dečki in deklice iz vasij. To je hiba proti pedagogiki. Tega ne pišemo za to, da bi razžalili koga, temveč jedino zato, ker je tako početje napačno in dobri stvari na kvar. Na lastna ušesa sem slišal neko ženo, ki je bila pri celej slovesnosti navzočna in iz dobre kmetske hiše, ki je rekla: „Kmetijske otroke povsod nazaj devajo, samo gosposke imajo radi; lani so bili tudi kmetijski otroci, ki so tam gori pri mizi govorili, letos pa ni bilo nobenega.“ Tudi tukaj bi se lahko vprašalo: zakaj? S tem se gotovo ne seje pravo čustvo mej ljudstvo, marveč neka mrznja. Sapiienti sat. — Po deklamaciji je predsednik krajnega šolskega sveta g. M. Kamenšek iz zlatih bukev poklical pridnejše učence in učenke, kateri so bili očitno pohvaljeni. Krajni šolski nadzornik g. L. Gangelj pa je učencem in učenkam daroval darila kar je otroke zelo razveselilo. Tukaj bi se lahko poudarjalo, da bi bilo želeto, da bi se darila vrnila zopet v šolo nazaj. Le moralno otroke k pridnosti

nagibati, je sicer lepa in idealna stvar, toda če otrok vidi, da se ni trudil zastonj, in vidi že zdaj sad svojega truda, gotovo ga to spodbode še k večjemu veselju do učenja. Nikar ne bodimo krivični otrokom! Kaj neso redi, zlati križci, svetinje, pohvalna pisma itd. za odrasle možake to, kar so premije za otroke!? — Nehote mi pride na misel dogodbica, ki sem jo doživel pred kakimi štirimi leti. Sprehajaje se po polji, pridem do male deklice, ki je pasla čredo govedi. Vprašam jo: zakaj nisi šla v šolo? Rekla mi je: Oče so mi obljubili, ako bo naša živina dobila premijo, lep robec; v šoli pa se ne dobi nič. Bilo je ravno drugi dan premiranje goveje živine v tistem okraji. Seveda sem deklico poučil, da se v šoli še veliko več dobi; da so lepi nauki več vredni, nego najdražji robec. Če mi je deklica verjela ali ne, ne vem; vem pač toliko, da sem, ko sem odhajal, marsikaj mislil sam pri sebi.

Pa da pridem na slovesnost sklepa šolskega leta v Metliki nazaj, naj opomnim še to, da se je gospod krajni šolski nadzornik obrnil v lepih besedah na otroke, da naj ljubijo Boga in cesarja in sploh vladarsko hišo. Na to se je čul trikratni prisrčni klic: živio! Na to so zapeli otroci cesarsko pesem. Ko je bila končana cesarska pesem, obrnil se je krajni šolski nadzornik na gg. kateheta in učitelje in se jim je zahvalil za njih delovanje in trud. Po tem pa so se razdelila šolska sporočila in spričevala. S tem bilo je sklenjeno v Metliki šolsko leto 1886.

Ker sem že pri šoli, naj sporočim še to, da je od slavnega c. kr. ministerstva prišlo dovoljenje za zidanje tukajšnje šole. Prav krvavo rekel bi, je treba nove šole v Metliki! Ali žalibog, če tudi je dovoljeno zidati šolo, se mi vendar prostor, ki je za novo šolo odmenjen, jako neprimeren in nepripraven zdi. Šola brez vrta naj bi se po mojem mnenju ne postavljala, zlasti v sedanjih časih ne. Šola naj bo bolj sama zase in ne v sredi mesta, da ne moti otrok mestni krik. Torej možje, ki imate moč, veljavo in besedo v Metliki, slavne šolske oblasti ne pustite le iz praznih uzrokov zidati šole Metliške v sredi mesta, in sicer jedino iz tega uzroka, da bi se Metlika polepšala, temveč zidajte šolo tam, kjer ste bili prvotno namenili, na takozvanem „hungstu“! Tam je prostor za šolo primeren. Tudi tam bo šola mesto lepšala. Na tistem kraji pa, kjer se zdaj šola zidati misli, bi jaz slavnemu mestnemu odboru svetoval, sozidati lepo hišo, mesto ima za to dovolj premoženja in stanovanj v mestu ni veliko. Tako bi bilo mesto polepšano in šola na dobrem prostoru. Toliko v preudarek in premislek zdaj, ko je še čas, pozneje bo prepozno!

Domače stvari.

— („Laibacher Wochenblatt“) je danes vendar srečno izšel, a videti je, da je zadnja zaplenba gospodom močno razburila itak že nervozno kri. Svetovati bi bilo par homeopatičnih kroglic. Nad nami se „Wochenblatta“ pismouki posebno zaradi tega jeze, da Anastazija Grünova imenujemo vedno le Anastazija Zelenca. Ta jeza je pa zelo neumestna. Gosp. Dežman, ki menda ni brez vsega uplija pri „Wochenblattu“, naj bi gospode v tej zadevi poučil. Njemu kot pesniku „Prokletih grabelj“, „Janka cigana“, „Slave Slavjanom“ itd. vendar ne bode neznano, da je že dr. Fran Presiren izraz „Anastazij Zelenec“ udomačil v našem slovstvu. „Anastazij Zelenec“ je torej popolnem opravičen in gospodom, pri „Wochenblattu“ delujočim, vračamo vso „bubenhaftigkeit“ neodpečaten s prijaznim svetom, naj vendar včasih pogledajo v znano Kniggejevo knjigo. Utegnilo bi jim biti v korist, kajti doslej se bahajo vedno z omiko in eleganco; pišejo pa vedno le, kakor je pisal znani „Hanns Jörgel“.

— (Dvorni svetnik Rudolf grof Chorsinsky) odpeljal se je preteklo noč na svoje novo mesto v Gradec.

— („Rogača“) izšla je 14. števil. V njej se nahaja obilo smešnic in izvirnih podob. „Rogača“ stane za vse leto 3 gld., za pol leta 1 gld. 50 kr.

— (Umrli) je 15. t. m. Josip Anreiter pl. Zirnfeld in Neidheim, umirovljeni poštni kontrolor v Ljubljani, 57 let star.

— (Maturo) na gimnaziji Ljubljanski bila, je pod predstvom deželnega nadzornika J. Smoleja od 10. do uštetega 15. t. m. 44 dijakov podvrglo se je zrelostnemu izpitu. Izid: 1 z odliko

32 dobilo spričevalo zrelosti, 4 reprobirani za dva meseca, 1 za celo leto. Drugi so pred izpitom odstopili.

— (Naslednji pritožbi) došli sta nam te dni: Naroden obrtnik se pritožuje, da mu je mestni magistrat poslal nemšk razglas, ter misli, da bi ne bilo treba velikega napora, pogoditi, kdo pripada k narodni stranki, kdo pa ne. — „Jeden, ki mu je na srcu ugodno zdravstveno stanje“ se pa jezi, da se na južnem kolodvoru še vedno ni postavila lesena koliba, v katere bi se došli, kolere sumni potovalci prekaljati. Gradec, Maribor in celo mali Trbiž imajo že take hišice prirejene, bela Ljubljana pa še vedno ne in vendar smo mi koleri bliže, nego omenjena mesta. Nadejamo se, da se bode na obe opravičeni pritožbi ozir jemalo.

— (Pojasnilo na „vprašanje z dežele.“) Z začudenjem bral sem notico „vprašanje z dežele“ v Vašem cenjenem včerajšnjem listu, ker dosedaj mi ni bilo znano, da bi se nemško-slovenski vozniki listi ne dobivali po Ljubljanskih trafikah. Znano mi pa to ni bilo zaradi tega, ker sem takoj takrat, ko je dobila jedina državna tiskarna na Dunaji pravico, tiskati vozne liste, naročil pri njej slovensko-nemških po obrazci, kakor jih je prej tiskala „Narodna tiskarna.“ Istina je pač, da mi državna tiskarna ni poslala voznih listov po doposlavljenem obrazci, temveč premenila jih je v toliko, da so tiskani sedaj nemško-slovensko. Gotovo je tedaj, da državna tiskarna tiska nemško-slovenske vozne liste. Ker jih pa vsaki trgovec od ondot naročiti ne more, deloma zaradi tega, ker jih veliko ne potrebuje, deloma zaradi tega, ker se naročila le počasi efektirajo, dolžnost je kranjske trgovske in obrtne zbornice, da se takoj pobriga za to zadevo in pošlje prošnjo trgovskemu ministerstvu, da ukaže, da se povsod razen nemških voznih listov prodajajo tudi nemško-slovenski. Dobro bi bilo, da se pri tej priliki podreza tudi zaradi slovenskih menic, dolžnost vsakega trafikanta je, da jih ima, vendar se v Ljubljani ne dobivajo drugeje, kakor v glavni trafiki na mestnem trgu, po mestih na deželi pa, kolikor je meni znano, dosedaj nikjer. Na Štajerskem se pa dobivajo, kakor poroča „Zadruga“. Posebno dolžnost slovenskih posojilnic na Kranjskem je, da se brigajo tudi za to zadevo in ne spé — spanja lenega! Res žalostno je za nas Slovence, da smo toli malomarni. Pred nedavnim časom pravil mi je železniški uradnik, da samo dva trgovca v Ljubljani oddajata svoje blago z nemško slovenskimi voznimi listi izpolnjevale jih slovenski. Drugi trgovci pa, mej njimi možje, ki so sicer odlični (?) domoljubi, se pa ne brigajo. Veselilo bi me še, ko bi bil prepričan, da je jedini vzrok ta, ker nemško-slovenskih voznih listov ni dobiti. Ker pa tega naravnost rečeno ne verjamem, še enkrat opozarjam trgovsko in obrtno zbornico v Ljubljani, naj stori svojo dolžnost, da te narodne „reve“ ne bodo imele izgovora. Trgovec.

— (V Trstu) zbolelo je od četrta polnoči do včeraj popoldne 5 oseb za kolero. Od prej zbolelih sta dva umrla. Tako čitamo v Tržaškem listu. Brzobjavno pa se poroča: V zadnjih 24 urah 8 oseb za kolero zbolelo, 3 umrle.

— (Zabavni vlaki) v Trst in na Reko, kakor tudi doslej običajni vlaki mej Trstom in Korminom so ustavljeni.

— (V Šenčurji pri Kranji) ustanovilo se je „Bralno in sadjerejsko društvo“, ki ima jutri svoj občni zbor.

— (Brzobjavna postaja na Bledu) ima od 15. t. m. do konca sezone popolno dnevno službo.

— (Program Novomeške gimnazije.) Prvi del obsega sestavek prof. Polanca „Nekoliko o srbskih narodnih pesnih“. Večina sestavka obstoji iz srbskih narodnih pesnij, v originalu navedenih iz prof. Armin Pavičeve knjige. Narodne pjesme o boju na Kosovu (u Zagrebu 1877). Kjer neso pesni same navedene, je namestu njih vsebina v nevezani besedi. Občne opombe o nastanku, važnosti in znaku srbskih narodnih pesnij so posnete, kakor pisatelj sam javi, iz sledečih knjig: Kanitz Serbien, Talaj Handbuch der Slavischen Sprachen und Literatur, Mickiewicz „Vorlesung über Slavische Literatur und Zustände, Kapper „Gesänge der Serben“. Sestavek je namenjen učencem in bode tudi v tem znislu dobro ugajal. Po statističnem izkazu je bilo koncem pretečenega šolskega leta 151 javnih dijakov in sicer 143 Slovencev, 7 Nemcev in 1 Horvat. Iz mej teh je dobilo 12 odliko, 90 prvi, 23 drugi, 3 tretji red; 21 tim se je dovolilo skuš-

njo po počitnicah ponavljati. Svota plačane šolnine znaša 1877 gld. in svota štipendij 1393 gld. Podporna zaloge dijaška je imela 861 gld. dohodkov. Važen je ukaz deželne šolskega sveta od meseca oktobra 1885. leta, da se znanje nemškega jezika pri vsprejemnem izpitu v prvi razred ne zahteva, t. j. da se ne sme noben učenec pri vsprejemnem izpitu vreči, če ne zna nič nemški. In s tem se je storil lep korak naprej. Prihodnje šolsko leto se prične 18. septembra.

— (Slovensko pevsko društvo.) V soboto dne 24. t. m. ob 8. uri zvečer bode v Ptujski Čitalnici seja slavnostnega odbora za II. letošnji veliki pevski zbor (15. avgusta). Določil se bode poseben odbor za red in vsprejem ter se bode poročalo o dosedanjem delovanju posameznih poverjenikov. Na noge tedaj s poročili in doneski. Udeležba bo mnogobrojna.

— (V frančiškanskem samostanu) na Kostanjevici pri Gorici so naslednje premembe: O. Bazilij Dolinar guardijan, o. Bernard Vovk vikar, o. Efreim Turek pojde v Pazin kot vikar, o. Nikolaj Traven v Ljubljano, kot provincijalov tajnik, iz Pazina pride o. Bernardin Pelican, kot spovednik in italijanski predigar.

— (Duhovske zadeve na Goriškem.) Župnijo v Medei dobil je g. Jakob Caneva, kaplan v Romansu. Za razpisano župnijo v Trziči (Montalcone) ni se oglasil noben prosilec.

— (Lekarna Piccoli.) Imeli smo priliko, prepričati se o izbornosti zdravstvenih vin iz lekarne Piccolijeve. Ta vina priporočamo prav gorko čitateljem našega lista ter jih s tem opozarjamo na dotični inserat v današnji številki.

— (Anatomično patologični muzej) na cesarja Josipa trgu smo si ogledali. Naša sodba o njem je ta, da je vredno obiskati ta muzej. Sicer moramo konstatovati, da ni res, kakor se trdi v katalogu, da bi jedna izmed mumij bila mumija Ramsesa II., kajti kakor znano, hrani se Ramsesova mumija v muzeji v Bulaku v Egiptu, kjer se je šele 1. junija t. l. razkrila, ipak so razstavljene mumije zanimive in tudi drugi predmeti imajo mnogo zabavnega in poučnega.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

London 17. julija. „Standard“ je poizvedel, da je vlada sklenila odstopiti. Gladstone in večina drugih ministrov mislijo, da bode Salisbury, ako se mu naroči sestava novega kabineta, povabil Hartingtona in njega prijatelje, da ga podpirajo. Unionisti pa so se odločili, da ne ustopijo v ministerstvo.

Pariz 17. julija. Dvoboj Boulanger-Lareinty bil v Meudonu ob 9. uri dopoldne. Lareinty, ki je imel prvi strel, ni zadel, na kar je Boulanger ustrelil v vzduh. Boulanger na povratku v ministerstvo živahno pozdravljan.

Dunaj 16. julija. „Verordnungsblatt für das k. k. Heer“ objavlja ročno pismo cesarjevo deželnemu poveljniku Ogerske generalu konjice baronu Edelsheimu-Gyulaiu, v katerem se mu izraža priznanje za izvrstne zasluge in se podeli viteški križ Leopoldovega reda z vojno dekoracijo. Ob enem je generalni nadzornik konjice grof Nikolaj Pejačević z izrazom Najvišjega zadovoljstva imenovan poveljujočim generalom v Budimpešti. Na slednjega mesto pride F. M. L. Leopold princ Croy, doslej poveljnik 10. divizije v Jozefovem (Josefstadt), v Jozefovo pa generalni major Janski.

Reka 16. julija. V zadnjih 24 urah 6 oseb za kolero zbolelo, dva umrla. Mej obolnelimi jeden vojak, jeden finančni stražnik. Vreme krasno, a silno vroče.

Levov 16. julija. K jesenskim manevrom pričakujejo se ruski prestolonaslednik in generala Gurko in Radecki.

Spezia 16. julija. Kralj dospel in bil navdušeno vsprejet. Ogledal si je delo pri oklopnici „Lepanto“, potem pa šel v zaliv Gastagna, da bode prisoten pri taktičnih vajah zlasti torpedovk.

Rim 16. julija. Izvestje o koleri: Codigoro 7 zbolelo, 2 umrla; Benetke 1 zbolel, 1 umrl; Brindisi 5 zbolelo, 5 umrlo; Francavilla 36 zbolelo, 19 umrlo; Latiano 16 zbolelo, 7 umrlo; Erchie 9 zbolelo, 3 umrli; San Vito 3 zboleli, 6 umrlo; Ostuni 3 zboleli, 3 umrli; Message 2 zbolela, 1 umrl.

SLOVAN

prinaša v 14. številki sledečo vsebino: Rožidar Raič. — Bodi angelj moj. Nje podoba. Pesni. T. Doksov. — Janez Solnce. Zgodovinska novela. Spisal dr. Ivan Tavčar. (Dalje.) — Slaviček. Pesem. — Hrvaški spomini. Spisal J. Trdina. (Dalje.) — Pesem A. S. Puškina. (Prevél F. G.) — Tiho pristanišče. Iz ruskega poslovenil Mihajlovič. — Moj Stric. Spisal Osamelec. — Oče. Dramatska slika iz domače vasi. Spisal Ivan Fajdiga. — Naše slike: Knin Matejkova slika na Velegradu. — Pogled po slovenskem svetu. Slovenske dežele. Ostali slovanski svet. — „Slovan“ velja za vse leto 4 gld. 60 kr., za polu leta 2 gld. 30 kr., za četrt leta 1 gld. 15 kr.

Ljudsko sredstvo. Moll-ovo „Francosko žganje“ daje ravno tako uspešno kakor ceneno sredstvo proti trganji po udih, ranah, oteklinah in ulesih. Cena steklenici 80 kr. Vsak dan razpošilja po poštne povzetki A. Moll, lekarnar in c. kr. dvorni založnik, na Dunaji, Tuchlauben 9. V lekarnah po deželi zahtevaj se izrečno Moll-ov preparat z njegovo varstveno znamko in podpisom. 6 (20—5)

Meteorologično poročilo.

Dan	Cas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mo-krina v mm.
16. julija	7. zjutraj	736.08 am.	16.4° C	sl. szh.	obl.	0.00 am
	2. pop.	734.80 am.	21.8° C	sl. vzh.	jas.	
	9. zvečer	734.34 am.	17.2° C	sl. vzh.	jas.	

Srednja temperatura 18.5°, za 0.6° pod normalom.

Dunajska borza

dne 17. julija t. l.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Papirna renta	85 gld. 20	kr.
Srebrna renta	86	70
Zlata renta	118	70
5% marona renta	102	—
Akcije narodne banke	876	—
Kreditne akcije	277	30
London	126	20
Srebro	—	—
Napol.	10	01 1/2
C. kr. cekini	5	94
Nemške marke	61	95
4% državne srečke iz l. 1864	250 gld. 131	50
Državne srečke iz l. 1864	100 gld. 168	—
Ogrska zlata renta 4%	105	50
Ogrska papirna renta 5%	94	65
5% štajerske zemljišč. odvez. oblig.	105	20
Dunava reg. srečke 5%	100 gld. 117	50
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% slati zast. listi	125	—
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice	—	—
Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice	98	90
Kreditne srečke	100 gld. 178	—
Rudolfove srečke	10	18
Akcije anglo-avstr. banke	120	114
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	194	75

V našem založništvu je izšla in se dobiva po vseh knjigotržnicah knjiga:

Die landwirtschaftlichen Gesetze u. Verordnungen des Herzogthums Krain.

Za poljedelce in gozdarje, političke uradnike, občinske predstojnike, osebno za kranjske učitelje in učiteljske pripravnike.

S pojasnili izdal na svitlo prof.

Vilj. Linhart.

6 pol v 8°. Cena mehko vezani knjižici je 50, po pošti 55 kr.

Tu knjižica vsebuje vse poljedelske postave in ukase na Kranjsko: postavo za tižje varstvo, pokončavanje mrlesov, poljsko varstvo, za pokončavanje predence, v obrambo ribarenja itd., s primestnimi prirodoslovnimi in poljedelskimi pojasnili. Tudi priloge razprave o „tižjem varstvu“, „predencu“, „umnem ribarstvu“, „trini uli“ itd. vsebuje mnogo poučljivih in zanimivih. Dodatek razpravlja vrednost gozda in najvažnejše določbe gozdarskega zakona. Ker je gotovo toplo želeli, da se razširja znanje poljedelskih postav, kajti take zbirke gleda teh postav smo doslej pogrešali, bode ta knjiga istinito odpomogla živil potrebni. Priporočamo jo torej vsem onim, ki se pečajo z poljedelstvom, osebno pa veličestiti duhovščini in kranjskemu učitelstvu.

Ig. pl. Kleinmayr & Fed. Bamberg

knjigotržnica

v Ljubljani na Kongresnem trgu.

Gospodična,

zmožna nemškega, italijanskega, francoskega, angleškega in hrvaškega jezika, spretna v igranju na klaviru, v šivanju s strojem, v belem in pisanim vezanju, sploh v vseh ženskih ročnih delih, ima še nekaj ur oddati. — Naslov se zve pri upravnistvu „Slov. Naroda“. (505—2)

Izvrstno pivo v steklenicah

priporoča

(330—11)

pivovarna Janeza Perlesa

v Ljubljani, Slonove ulice.

Zimsko grašico,

jako cenjeno prvo pomladansko krmo,

priporoča

(517—1)

PETER LASSNIK v Ljubljani.

Prostovoljna dražba.

V petek 23. julija dopoldne ob 11. uri prodaja se po dražbi 800 veder vina, mej njimi 100 veder rizlinga.

V Pavdovci pri Sv. Ivanu Zelina na Hrvatskem. (518—1)

V najem se dá trgovina s specerijskim blagom in deželnimi pridelki

v Ljubljani, izven mitnice, v hiši poleg dveh zelo obljubljenih cest, od sv. Mihaela počeni. — Ravno tam se odda gostilnica s hlevi gostilničarju na račun. — Natančneje pove iz prijaznosti upravnistvo „Slovenskega Naroda“. (502—3)

Karlovška kislá voda

1580 do 1782

Pavlinški studenec.

Po izreku gospoda sanitetnega svetnika Kocha v Berlinu, kateri je iznašel kolerine bacile, je kot varovalno sredstvo proti epidemijam boleznim priporočati

čisto alkalična natronova kislá voda, ki se mora neprestano rabiti kot

pitna voda.

Jedina čisto alkalična natronova voda na Hrvatskem je

Karlovška kislá voda.

Glavna zaloga za Kranjsko in Koroško pri

Petru Lassniku, (486—2)

Gledališke ulice št. 1, v Ljubljani.

Kislá voda, kopališče Radence

Radenska kislá voda je najboljše namizno vodo. S svojo jako obilno „natro-lithion-kislino“. Garodevi poskusi so dokazali, da je ogljeno-kislá „Lithion“ pri protinu najboljša in najgotovjeje zdravilo.

Vseled obilnega ogljenokislá, natrona, lithiona je radvanjska kislá voda kot specifikum pri: protinu, kamni v žolci, mehurju, ledvicah, slati žili, bramo-rici, brachoru, zlatenici, žolodnih bo-leznih, kataru. Kopelji, stanovanja, restavracija cenó.

Zaloga: F. Plants v Ljubljani, P. Bollinger via gepa v Trstu, A. Mazzoli v Gorici, v Celji in Mariboru v vsaki spec. trgovini.

Svetlo bele zobe

dobé se po rabi svetovno znane

dr. Popp-a aromatične zobne paste.

Zobje (naravni in umetni) se obvarujejo in odvrnejo zobne bolečine. Cena 35 kr.

Anatherin zobna in ustna voda

dr. J. G. Popp-a,

c. kr. dyor. zobozdravnika, Dunaj, I., Bognergasse 2. Radikalni lek za zobobolje, vsako bolezen v ustih in v dlesnu. Olajšuje zobenje pri otrocih in je neogibna pri uporabi mineralnih vod. Izdatna za granje pri kroničnem vratobolju in zoper disteritido. Velika steklenica po 1 gld. 40 kr., srednja po 1 gld. in mala po 50 kr.

Dr. Popp-a vegetab. zobni prašek stori zobe blesteče, ne da jih pokvari. Cena škatlici 63 kr.

Dr. Popp-a Anatherin zobna pasta za čiščenje in ohranjenje zob, odpravo slabega duha in zobnega kamena. Cena steklene skledici 1 gld. 22 kr.

Dr. Popp-a zobna plomba, praktično in najsigurnejše sredstvo, s čemer si vsak lahko sam plombira otle zobe. Cena zavitku 1 gld.

Dr. Popp-a mlo iz zelišč. Ze 18 let z izvrstnim uspehom rabljeno sredstvo proti hrastam, lišajem, pegam, srbenju kože, ozebljinam, potenju nog. Cena 30 kr. (153—2)

Pred ponarejanjem se svari, P. n. občinstvo se prosi, zahtevati izrečno c. kr. dvornega zdravnika za zobe Popp-a preparate in vzeti samo take, ki imajo mojo varstveno znamko.

Več ponarejalcev in prodajalcev na Dunaji, v Ljubljani in Inspruku bilo je nedavno obsojenih k občutnim kaznim.

Dobiva se v Ljubljani pri lekarnih J. Swoboda, V. Mayr, U. pl. Trnkoczy, E. Birschtz, G. Piccoli, dalje pri trgovcih C. Karinger, Vaso Petričič, Ed. Mahr, P. Lassnik, bratje Krisper; v Postojini: Fr. Baccarich, lekar; na Krškem: F. Bümches, lekar; v Idriji: J. Wario, lekar; v Kranji: K. Šavnik, lekar; v Škofje Loki: C. Fabiani, lekar; v Kočevju: J. Braune, lekar; v Ajdovščini: M. Guglielmo, lekar; v Litiji: J. Beneš, lekar; v Metliki: Fr. Wacha, lekar; v Radovljici: A. Roblek, lekar; v Novem mestu: F. Haika, D. Rizzoli, lekarja; v Kamniku: J. Močnik, lekar; v Trebnju: J. Ruprecht, lekar; v Ormožji: J. Blažek, lekar; v Vipavi: A. Leban, lekar

Stenografi

za slovenske in nemške razprave v prihodnjem deželnem zboru kranjskem se vsprejmo z dobrimi pogoji. — Za to oglašiti se je pri tajništvu deželnega odbora do konca avgusta 1886. (520—1)

Koncipijenta,

kateri zna v slovenskem jeziku vsa notarska dela opravljati in ima dobre svedoče, vsprejem za vstop do 1. septembra t. l.

Ponudbe naj se s prilogami podpisanemu poslati račijo.

Ivan Plantan,
c. kr. notar v Zatičini.

(500—3)

Umetne (50—47)

zobe in zobovja

ustavlja po najnovejšem ameriškem načinu brez vsakih bolečin ter opravlja plombovanja in vse zobne operacije

zobozdravnik A. Paichel,
poleg Hradskega mostu, I. nadstropje.

Odvetnik

dr. Maximilian Warzbach
pl. Tannenberg (510—2)

naznanja, da je odprl svojo pisarno
v Ljubljani, na Bregu št. 10.

Pozor mesarjem!

Kamniški meščani že, da bi se v Kamniškem mestu naselil poleg treh mesarjev še četrti, kateri bi pod garancijo skoro polovice meščanov tržil meso po navadni ceni z izvrstnim uspehom.

Stržiti more na teden po tri goveda in še nekaj telet in drobnice. (512—1)

Podrobnosti izvedo se v gostilni gospoda Josipa Rodé-ta v Kamniku (Glavni trg).

Zdravstvena vina.

1. Burgundsko vino, staro, priporoča se kot pomizno vino, kakor tudi za slabokrvne in okrevajoče bolnike; zaradi svoje zdravilne lastnosti, ker ima v sebi obilo tanina, varuje osebo proti griži (diareji) ter je v istini najboljša poživljajoča, krepeča, zdravstveno sredstvo. Steklenica 60 kr.

2. Malaga-vino, staro, belo, pod imenom „Lacrima Christi“ znano, priporoča se bolj, nego črno malaga-vino, v steklenicah po 1/2 litra 1 gld. 20 kr. in po 1/4 litra 60 kr. a. v. Izvrstno in poznato za oslabele bolnike ter okrevajoče. (489—1)

3. Marsala-florio, najboljša Sicilijsko namizno vino; za oslabele, bolnike in okrevajoče izborna okrepčujoča sredstvo, za zdrave pa je boljše in prikladnejše, nego vsaka druga namizna vina. Steklenica 1 gld. Prazne steklenice se kupujejo nazaj po 5 kr.

Vsa ta vina, v hladni, zračni in suhi kleti hranjena, dobivajo se vedno jednako dobra

v lekarni
PICCOLIJEVI

„pri angelji“,

v Ljubljani

na Dunajski cesti.

V ŠRAJNERJEVI PIVARNI

Sv. Petra cesta

jutri v nedeljo 18. julija

VELIKI KONCERT

sl. vojaške godbe c. kr. 17. pešpolka.

Začetek ob 8. uri zvečer. — Ustopnina 25 kr.

Najljubdeje vabi

F. TANKO,
gostilničarica.

(519)

Dr. FRAN ZUPANC

preselil se je

v Šelenburgove ulice št. 3,

I. nadstr., na levo, v Koslerjevi hiši.

Ordinira vsak dan:

(504—2)

dopoludne od 9. do 10. ure,
popoldne od 2. do 3. ure.

Nizozemsko-ameriško parniško društvo.

Koncesionirano od c. kr. avstrijske vlade.

DIREKTNA vožnja vsak teden s poštним parnikom I. razreda.

ROTTERDAM-NEW-YORK
AMSTERDAM

Odhod
v soboto.
Najhitrejša
vožnja.

Naj-
nižje cene.
Izvrstna
hrana.

I., II. in III. razred z vso potrebno opremo na ladji.

Kaj več o prevažanju oseb in blaga pove ravnateljstvo v Rotterdamu in nizozemsko-ameriško parniško društvo, 9, Kolowratring na Dunaji. (716—25)

L. STORCH V BRNU,

Moravsko, Dominikanske ulice št. 42,

(284—7)

pošilja proti poštnemu povzetju, dokler se ne izprazne zaloga, sledeče blago mnogo ceneje, kakor stane izdelovanje.

Velika množina suknenih ostankov!
3 1/4 metra dolgih, po najlepših uzorcih,
za celo moško obleko.
1 ostanek gld. 3.75.

Vsak neugajajoči ostanek vzame se nazaj.

Popotne plahte
iz teškega, črnega ali ružavega pliša, jako velike,
(poprej po gld. 8)
sedaj samo gld. 4.

Kravate
za gospode,
elegantno narejene,
4 kom. gld. 1.

Slamjače
(popolnem sešite, jute-platno, pasaste v vseh barvah),
kompletne velikosti,
1 kom. 90 kr.

I ostanek
posobne preproge
10—12 metrov dolg,
vseh barv, jako trajen,
gld. 3.50.

Prt iz jute,
najnovejši uzorec,
kompletne velikosti, okoli
in okoli z resami.
1 komad 90 kr.

Domače platno
1 vatel široko,
1 cel kos 29 vatlov,
gld. 4.20.

Ženske srajce
iz dobre kotenine, s
čipkastimi ustavki,
6 kom. gld. 3.25.

Konjske žebreke,
temne in sive,
z barvastimi kraji, 190 cm.
dolge in 130 cm. široke.
1 kom. gld. 1.50.

Prti
v vseh barvah,
3 kom. 3/4 veliki gld. 1,
3 " 1 1/4 " gld. 2.

Kuhinjske otirače,
iz sivga platna, kompletne
dolge.
6 komadov 70 kr.

Prtički
beli, platnjeni, 1/4 v kvadratih,
6 kom. gld. 1.20.
Kavini prtiki
platnjeni, v vseh barvah.
6 kom. 30 kr.

Delavske srajce
iz dobrega oksforda, kompletne
dolge.
3 komadi gld. 2.

Gospodinjski predpasniki
iz močnega modrega platna,
tiskani po najnov. uzorcih.
6 kom. gld. 1.50.

Žepni robci
obrobjeni, z barvastimi kraji,
1 dvan. za gospode gld. 1
1 " " gospe kr. 80
1 " " otroke kr. 60

Zastori s čipkami,
1 meter široki,
v veličastnih uzorcih
1 meter 25 kr.

Garniture iz ripsa
v najkrajših barvah, 2
posteljne odeje in namizni prt,
okoli in okoli z vrzico in cofi.
Garnitura gld. 4.50.

Platnene otirače,
bele, z ruščimi kraji.
6 kom. gld. 1.20.

Nedreci
izvrstne baže, z zličastimi
blanšeti.
1 komad 70 kr.

Garnitura iz jute,
1 prt in 2 posteljne odeje,
lepo narejene, kompletne velikosti,
gld. 3.50.

Zastor iz jute,
2 dela, po 3 1/4 metra dolga,
z draperijo in resami, lepo
narejen,
gld. 2.30.

Predposteljne preproge iz jute,
1 1/2 metra dolge, okoli in
okoli z resami, po najnovejših
uzorcih.
1 par gld. 1.30.

Posteljne odeje
iz ruščega kretona,
elegantno prešite,
kompletne velikosti.
1 kom. gld. 3.

Polplatnjeni žepni robci
za moške in ženske,
veličastno narejeni.
1 dvanajst. gld. 1.50.

Angleški popotni plaidi,
iz čiste volne, 3-5 m. dolgi,
1-60 m. široki.
1 kom. gld. 4.50.
Jermen za popotni plaid 75 kr.

Frottier-otirače,
jako elegantne, z jako ruščimi kraji in resami.
6 kom. gld. 1.50.

Sternbergsko blago za posteljno obleko,
1 vatel široko, v vseh barvah
pasasto, gar. pristne barve.
1 kos (30 vatlov) gld. 6.

Oxford,
30 vatlov,
pristine barve.
gld. 4.

Damast-gradl
za posteljne prevleke,
1 vatel širok, izvrstna
baža.
1 kos (30 vatlov) gld. 5.50.

Prašni robci
iz sivga platna, z ruščimi kraji. 6 kom. 60 kr.
Robci za čiščenje stekla
iz belega platna, z ruščimi kraji. 6 kom. gld. 1.

Šifon,
jako dobre baže, izvrstne za
moško, žensko in otroško
perilo. 90 ctm. širok.
1 kos (30 vatlov) gld. 5.

Namizje,
1 prt in 6 prticev
iz platnenga damasta.
Garnitura gld. 2.30.

Platnena rjuha
(brez šiva),
2 m. dolga, 1 1/2 m. široka,
iz najboljšega platna.
1 kos gld. 1.40.

Narejene moške hlače
iz dobrega cheviota, jako
pripravno narejene.
1 par gld. 1.35.

Neugajajoče blago vzame se nazaj in se denar povrne.

Korespondenca v vseh avstrijskih jezikih.

Da bi p. n. naročevalci ne gojili nezaupanja, izvrše se naročbe velečastiti duhovščini, p. n. županom, posestnikom, oskrbnikom posestev in tovarniškim ravnateljem, profesorjem, višjim državnim in deželnim uradnikom na izrecno željo tudi brez poštnega povzetja.

Prejemlje vsa
v njegov strok spadajoča
dela
v mestu in na
deželi.

Znano reelno delo.

Nizke cene.

ADOLF EBERL,

izdelovalec

oljnatih barv, lakov, firnežev
in napisov.

Pleskarska obrt za stavbe in pohištvo.

LJUBLJANA. Marijin trg. LJUBLJANA.
tik frančiškanskega mostu.

Samo kemično čiste
oljinate barve,
lake
in firneže.

Prodaja
na drobno in debelo.

Najnižje cene.

JAN. JAX v Ljubljani
priporoča
iz najboljših angleških snovi narejene
elegantne (160-19)
„Bicycles“
s kroglastimi tečajji (Kugellager).
Daje se pouk.

J. ANDEL-a
novoliznadeni
prekomorski prah
umori

stenice, bolhe, ščurke, mole, muhe, mravljinice, prešičke, ptične črvice, sploh vse žuželke skoraj nenaravno hitro in gotovo tako, da od žuželkine zalege ne ostane nobenega sledu.

Pravi prašek se dobiva v prodajalnici pri
J. ANDEL-u,
„pri črnem psu“
13, Húsová (Dominikanska) ulice 13,
v PRAGI.

V Ljubljani pri **Albinu Sličarji**, trgovcu.
Zaloge na deželi imajo tam, kjer so naznanjene po
plakatih. (203-6)

Naznanilo in priporočilo.
Udano podpisani uljudno naznanjam, da se moja
knjigoveznica
od 10. maja t. l. nadalje nahaja na sv. Petra
cesti št. 6, nasproti gostilne „pri avstrijskemu ce-
sarji“. — Priporočam se čast. naročnikom, da me v
novem stanovanju podpirati blagovolijo, kakor so me
do sedaj. Skrbel bom, vselej naglo in dobro po-
streči, kar mi je lahko mogoče vsled lepo in drobno
urejene knjigoveznice, oskrbljene z najboljšimi in naj-
novejšimi stroji za izdelovanje raznovrstnega dela.
Priporočam se čast. predstojnikom in knjižničarjem
čitalnic in bralnih društev, članom „Matiče Slovenske“
in družbe sv. Mohora za vezanje društvenih knjig.
Izdelujem vsakovrstna knjigovezna dela za uradnike
in župnije, kakor glavne knjige, zapisnike itd., ter
se priporočam za galanterijska in kartonažna dela z
zagotovilo nizke cene in brze postrežbe. Vnanjim
naročnikom pripravljen sem pri večjih pošiljках
povrniti vožne in druge stroške. Ljubljanske gg. na-
ročnike pa opozarjam, katerim čas ne dopušča za-
radi oddaljenosti mi delo izročiti, naj blagovolijo po
dopisnici naznaniti natančno dan in uro, kdaj naj
pošljem ponj ali ga sam prevzamem. Vedno bom
pripravljen vsako najmanjše delo prevzeti in točno
izdelanega vrniti.

Z odličnim spoštovanjem
FRANJO DEŽMAN,
knjigovez.

(327-9)

OGLAS.
1000 knjig „LIRA in CVETJE“,
zbirka vsakovrstnih pesni, je na prodaj, katere je
ranjki **Ivan Dolinar** založil in na svetlo dal in katere,
žali Bog, ni utegnil razprodati. Da se pa ranjcemu čast
reši, ker tiskovina še ni plačana, priporočam to knjigo vsem
čl. rodoljubom soproga ranjcega Dolinarja in sicer za zni-
žano ceno 40 kr. zvezek prost poštnine.

Spoštovanjem
Katarina vdova Dolinar,
Trst, Via Ferriera 323.
(473-7)

BUDIMSKA
Rákóczy
GRENČICA.

Priporočam se kot izvrstno či-
stilo vedno prijetnega upliva
in ne neprijetnega ukusa.

Dobiva se po vseh specerijskih pro-
dajalnicah in prodajalnicah mineral-
nih vod, kakor tudi v skoraj vseh lekarnah in dro-
(191-11) guerijah, vedno na novo natočena.

Lastniki: **bratje Loser v Budapešti.**

VIZITNICE
priporoča
„Narodna Tiskarna“
po nizke ceni.

Rogačka kislina.
Glasovite kisline z glavberjevo soljo, jeklene
kopeli, zdravilnica z mrzlo vodo, ozdravljenje
z mlekom in siratko. — Glavno označenje
bolezni prebavljivih organov.

Ugodno bivališče.
Saisona od maja do oktobra.
Prospekti in naročbe za stanovanja na rav-
nateljstvo. (150-10)

**Stajerski deželni zdra-
vilni zavod.**
Južno železnična postaja:
Poljčane.

Prodaja vina.

Kod podpisatog vlastinstva leže preko 1000 Hectolitara svetla,
jaka i dobra vina vlastitog priroda na prodaju, i to:

od godine 1885. od 9 for. do 11 for. po vedro (56 Litara),	
„ „ 1875. po 16 „ „ „ „ „ „	
„ „ 1879. „ 15 „ „ „ „ „ „	
„ „ 1865. „ 18 „ „ „ „ „ „	
„ „ 1868. „ 19 „ „ „ „ „ „	

od godine 1873. crveno vino (šiljer) po 13 for., od godine 1875. po
16 for po vedro (56 Litara),
stavljeno na željezničku staciju u Poljčane ili Bresce u Štajerskoj.

Na želju mogu se i probe poštom poslati.

Uprava Dobra Horvatska kod Klanjca,
pošta Pregrada u Hrvatskoj. (507-2)

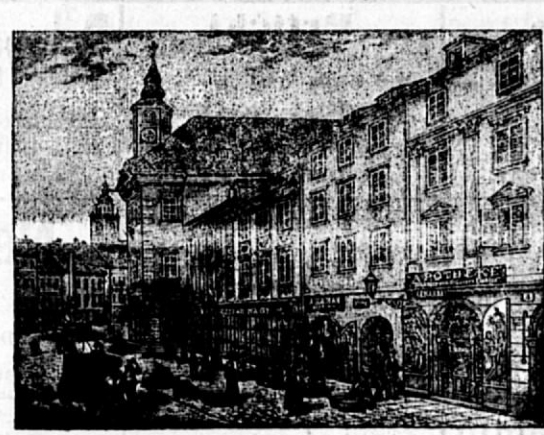
„AZIENDA“,
avstrijsko-francosko društvo
za zavarovanje proti elementarnim nezgodam
na Dunaji.

Društveni delniški kapital znaša
6 milij. frankov = 2,400.000 zlatov.

„AZIENDA“ zavaruje
proti škodi po toči
po najugodnejših pogojih in za trdne premije, ne da bi se imelo pozneje še do-
plačevati. Premije se odmerijo kolikor mogoče ceno in kdor precej plačati ne
more, se mu dovoli do konca septembra obrok k plačilu premije.

Oglasila za zavarovanje vsprejemajo se pri
glavnem zastopstvu „AZIENDE“
v Ljubljani, Slonove ulice št. 52.
Glavni zastopnik:
Josip Prosenc.
(323-6)

Lekarna
TRNKOCZY
poleg rotovža v Ljubljani,
hkratu
HOMEOPATIČNA LEKARNA.

Zaloga zdravilnih in kosme-
tičnih mil, parfumov in kos-
metičnih izdelkov.

Zaloga vseh doma-
čih in inozemskih
specijalit.

Za poletno sezono se posebno priporoča:

Malinčni sok, iz najsvježjih gorskih malin napravljen, zmešan s soda-
prijetno, hladno pijačo. 1/2 kg. 45 kr., 1 kg. 80 kr. s steklenico vred.

Mazilo za solnčne pege proti solničnim pegam, ogercem, mozu-
ljem, rdečici obraza itd. Kožo ohranjuje
vedno belo, gladko, čisto in nežno ter daje obrazu mladostno svežost. —
1 lonček 50 kr., glycerinsko milo zraven 12 kr., vkupe 62 kr.

Mazilo za kurja očesa. Najboljše in najgotovješe sredstvo proti
kurjim očesom in utrjenju kože na nogah.
Treba je samo trpeti del namazati s čopičem in v kratkem mine vsaka bo-
lečina in vsakršno utrjenje kože. Steklenica z navodom, kako se rabi, in
čopičem 40 kr. O tej izvrstnej tinkturi prišlo je mnogo pohval.

Dalmatinski merčesni prašek, najboljše in najgotovješe sred-
stvo, da se popolnem uniči
in odpravi vsakovrstni merčesi, muhe itd. Po 20 kr. in 40 kr. Razpršilni
aparati 30 kr. (494-2)

Ti izdelki in vse druge nenavedene sloveče specijalitete raz-
pošiljajo se po nizkih cenah in sveže vsak dan po pošti.